

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Zemaníkovej a členiek Mgr. Ľubomíry Kúdelovej a JUDr. Evy Hudobovej v právnej veci navrhovateľa: **JUDr. I.L.**, správkyňa konkurznej podstaty úpadcu N., š.p. K. v likvidácii, J.X., K. IČO: X., zast. JUDr. P.V., advokát, H.X., K., proti odporcovi: **Ing. D.K. – D.**, M.X., B., IČO: X., zast. JUDr. D.K., advokátkou, P.X., B., **o zaplatenie 172.700,- Sk s prísl.**, na odvolanie odporcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 27.10.2003 č. k. 54 Cb 24/98-91, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 27.10.2003 č. k. 54 Cb 24/98-91 v napadnutej časti **p o t v r d z u j e .**

Žalovaný **j e p o v i n n ý** nahradiť žalobcovi trovy konania 28.958,- Sk.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom odporcovi uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľovi 140.000,- Sk s 20% ročným úrokom z omeškania od 1.1.1994 do zaplatenia a trovy konania vo výške súdneho poplatku 5.900,- Sk a právneho zastúpenia vo výške 27.247,- Sk. V časti o 8.200,- Sk návrh zamietol a vo zvyšku konanie zastavil.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že navrhovateľ sa domáhal zaplatenia 172.700,- Sk s príslušenstvom z titulu nezaplatených prepravných výkonov.

Navrhovateľ vzal návrh v časti 44.500,- Sk späť a trval na zaplatení 148.200,- Sk s 20% úrokom z omeškania ročne.

Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi a zistil, že predmetom plnenia je nárok z prepravných výkonov, ktoré vykonal navrhovateľ a pre odporcu na základe objednávky z 9.9.1993 a išlo o medzinárodnú prepravu tovaru. Skutočnosť, že došlo k jej vykonaniu, nebola sporná.

Odporca sa bránil premlčaním nároku z dôvodu platnosti vyhlášky č. 11/1975 Zb. o Dohovore o prepravnej zmluve v medzinárodnej cestnej nákladnej doprave (ďalej len „CMR“).

Súd námietku odporcu neakceptoval z dôvodu, že CMR je možné použiť len pri zmluve o preprave zásielok a mal za preukázané, že medzi účastníkmi konania k uzavretiu takejto zmluvy nedošlo. Medzi účastníkmi konania došlo k obchodno-právnomu vzťahu podľa § 269 ods.2 Obch. Z., teda vzťah posudzoval podľa Obchodného zákonníka, vrátane premlčacích lehôt.

Medzi účastníkmi konania došlo k uzavretiu inominátnej zmluvy, keď odporca mal s treťou osobou uzavretú zmluvu o sprostredkovaní prepravy (§ 601).

V prejednávanej veci nebolo sporné, že navrhovateľ na základe objednávky vykonal pre odporcu medzinárodnú prepravu tovaru a následne vyfakturoval. Z fakturovanej sumy odporca zaplatil 44.500,- Sk a zvyšok sa zaviazal zaplatiť splátkami, čo súd považoval za uznanie dlhu. Nezaplatená zostala suma 148.200,- Sk.

Na základe uvedeného súd dospel k záveru, že nárok je dôvodný vo výške 140.000,- Sk s 20% úrokom z omeškania podľa § 369 ods.1 v spojení s ust. § 502 Obch.Z. Vo výške 8.200,- Sk návrh zamietol, pretože predstavuje náhradu za tzv. „čakanie“, ktorý navrhovateľ nepreukázal. Vo zvyšku konanie podľa § 96 O.s.p. zastavil.

O trovách konania rozhodol podľa § 142 O.s.p. podľa úspechu v konaní.

Oporca podal proti rozsudku v zákonnej lehote odvolanie podaním zo dňa 15.12.2003.

V odôvodnení odvolania uviedol, že odporca ako podnikateľ s oprávnením na vykonávanie verejnej cestnej nákladnej dopravy, sa zaviazal družstvu D., Č. uskutočniť tri prepravy zo S., S. do T., ale na ich zabezpečenie uzavrel zmluvy s navrhovateľom, ktorý prepravy realizoval, teda došlo medzi nimi k uzavretiu prepravných zmlúv. Odporca sa stal príkazcom a navrhovateľ dopravcom tovaru a pre vzniknutý právny vzťah platí CMR. Odporca voči družstvu D. vystupoval ako komisionár - dopravca, ktorý sa zaviazal vykonať dopravu vo vlastnom mene a na vlastný účet iným dopravcom – navrhovateľom. Poukázal na ust. § 629 Obch. Z. a § 756 Obch.Z. v súvislosti, že vzťahy z medzinárodnej prepravy sú upravované medzinárodnými zmluvami a prednostne sa používa úprava vyplývajúca z medzinárodnej zmluvy.

Ďalej v odvolaní uviedol, že CMR hovorí o odosielateľovi, dopravcovi a príjemcovi, čo v praxi nie je jednoduché, pretože odosielateľom môže byť výrobca, obchodník, niekedy môže byť príkazcom aj ten, kto odovzdá zásielku na prepravu nasledujúcemu dopravcovi. Odvolateľ má za to, že vzťah medzi účastníkmi konania možno odvodiť z komisionárskej zmluvy, pričom existuje komisionár dopravca, ktorý nechá vykonať dopravu vo svojom mene a na vlastný účet, ale iným dopravcom a existuje i komisionár špeditérstva, ktorý odovzdá zásielku na dopravu, ktorá sa prepravuje v jeho mene ale na účet príkazcu (skutočného odosielateľa). Základnou skutočnosťou pri posúdení, či ide o zmluvný vzťah podľa CMR je to, či sa strana zaväzuje zariadiť prepravu (išlo by o špeditérsku zmluvu, teda by neplatilo CMR) alebo vykonať prepravu (platí CMR). V danom prípade sa odporca zaviazal vykonať prepravu pre tretí subjekt prostredníctvom navrhovateľa, na základe objednávky na svoj účet, pričom vystupoval ako príkazca a navrhovateľ ako dopravca, ktorý následne prepravné výkony fakturoval odporcovi. Odvolateľ opätovne vzniesol námietku premlčania s poukazom na čl. 32 CMR. V zmysle ktorého je premlčacia lehota ročná. Navrhol rozsudok v napadnutej časti zmeniť a návrh zamietnuť a priznať odporcovi trovy konania.

Navrhovateľ vo svojom vyjadrení k odvolaniu uviedol, že medzi účastníkmi konania nedošlo k uzavretiu zmluvy o preprave, pretože odporca bol sprostredkovateľom vykonanej prepravy v prospech tretích osôb, preto na tento vzťah CMR nie je možné aplikovať. Navrhol rozsudok v napadnutej časti potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací rozsudkom zo dňa 28. júna 2007 č.k. 1 Obo V 62/2005 napadnutý odvolací rozsudok zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods.2 O.s.p.) v novom konaní prejednal vec podľa § 212 ods.1 a § 214 ods.1 O.s.p. a zistil, že odvolanie nie je dôvodné.

Predmetom odvolacieho konania je posúdenie, či rozhodnutie súdu prvého stupňa, ktorým odporcovi uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľovi 140.000,- Sk s príslušenstvom, je v súlade s právnym predpisom.

Predmetom konania je nárok z medzinárodnej prepravy tovaru t.j. miesto prevzatia zásielky a miesto jej dodania, ležali v dvoch rôznych štátoch. Preprava zásielky bola realizovaná zo Slovenska do T. Odporca má podľa výpisu z obchodného registra, ako predmet činnosti zapísané, okrem iného, i sprostredkovanie špeditárskej činnosti, ako i cestnú nákladnú prepravu pre cudzie potreby a podľa koncesnej listiny má živnosť na výkon verejnej cestnej dopravy. V obchodnom registri je zapísaným predmetom činnosti navrhovateľa, okrem iného, aj nepravidelná cestná nákladná preprava.

Medzi účastníkmi konania došlo na základe objednávok odporcu k zmluvnému vzťahu, čo napokon žiadny z účastníkov nepoprel. Navrhovateľ ako dopravca na základe objednávky prepravoval pre odporcu resp. jeho zmluvného partnera zásielku tovaru do zahraničia. Dopravca prepravné výkony, ktoré sú predmetom konania, fakturoval odporcovi. Odporca sám prepravu neuskutočňoval, ale si ju objednal u iného dopravcu, ktorý ju za odplatu vykonal, pričom odplatu mal platiť odporca, z čoho vyplýva, že preprava bola dojednaná na účet odporcu, ktorý v tomto vzťahu potom vystupoval ako príkazca a navrhovateľ ako dopravca.

Medzi účastníkmi konania došlo k právnemu vzťahu, na ktorý sa vzťahujú ustanovenia CMR, teda aj ust. čl. 32 ods.1, podľa ktorého sa nároky z prepráv, na ktoré sa dohovor CMR vzťahuje, premlčujú za jeden rok. Preprava bola uskutočnená v septembri roku 1993 podľa objednávok z 8.9. a 9.9.1993 a podľa medzinárodných nákladných listov, teda ročná premlčacia lehota (čl. 32 ods. 1 písm. c CMR) začala plynúť po troch mesiacoch odo dňa uzavretia prepravnej zmluvy a uplynula v decembri roku 1994 (9.12 a 10.12.1994).

Odvolačí súd sa zaoberal skúmaním, či odporca svoj nárok právne relevantným spôsobom uznal a dospel k názoru, že došlo k uznaniu pohľadávky odporcom, ktorý sa zaviazal postupne vzniknuté záväzky splniť, čím naplnil dikciu ustanovenia o uznaní dlhu a následne začala plynúť štvorročná premlčacia lehota, v ktorej bola žaloba uplatnená. Otázku účinkov uznania odvolací súd posudzoval podľa ust. § 407 ods.1 Obch.Z. v nadväznosti na čl. 31 ods.3 Dohovoru CMR.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe uvedeného rozsudok v napadnutej časti podľa § 219 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho a dovolacieho konania rozhodol podľa § 224 v spojení s § 142 ods.1 O.s.p. tak, úspešnému žalobcovi priznal trovy odvolacieho konania za dva úkony právnej pomoci vrátane paušálnej náhrady spolu 9.9772,- Sk a trovy dovolacieho konania vo výške zaplateného súdneho poplatku 14.000,- Sk a za podané dovolanie vrátane paušálnej náhrady 4.986,- Sk podľa vyhl.č. 655/2004 Z.z. t.j. spolu 28.958,- Sk.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je odvolanie prípustné.

V Bratislave dňa 26. februára 2008

JUDr. Jana Zemaníková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: